



Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Інститут кібернетики

імені В. М. Глушкова НАН України

Луганський національний університет

імені Тараса Шевченка

Донецький національний технічний університет

Донецький національний університет

## МАТЕРІАЛИ

В Всеукраїнської науково-практичної конференції  
7-9 квітня 2011 р.

### СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАУЦІ, ОСВІТІ ТА ЕКОНОМІЦІ (Том 2)

м.Луганськ, ЛНУ ім. Т.Шевченка

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України  
Інститут педагогіки НАПН України  
Інститут кібернетики імені В. М. Глушкова НАН України  
Луганський національний університет  
імені Тараса Шевченка  
Донецький національний технічний університет  
Донецький національний університет

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ  
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ  
В НАУЦІ, ОСВІТІ ТА ЕКОНОМІЦІ**

---

*Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції  
7 – 9 квітня 2011 р., м. Луганськ*

---

**Луганськ – 2011**

**Том II.**

<b>Розділ 2. Комп'ютерна підтримка навчання у середній та вищій школі.....</b>	<b>15</b>
<b>Білоусова Л. І., Горонескуль М. М. Підготовка майбутніх фахівців цивільної безпеки до комп'ютерного моделювання .....</b>	<b>15</b>
<b>Блажко Л. В. Умови підготовки викладачів інститутів післядипломної педагогічної освіти до використання аудіовізуальних засобів навчання.....</b>	<b>17</b>
<b>Бондар О. В., Крутъко О. М. Деякі аспекти проблеми електронного підручника (90-ті рр. ХХ ст. – початок ХХІ століття) .....</b>	<b>20</b>
<b>Бочарова И. А., Воронцов Б. С. Современные компьютерные технологии в обучении.....</b>	<b>22</b>
<b>Волошук А. М. Методична готовність майбутнього вчителя гуманітарного профілю до діяльності в інформаційному суспільстві.....</b>	<b>25</b>
<b>Ворох А. О. Методика визначення ефективності використання електронних навчальних курсів при вивченні загальноінженерних дисциплін .....</b>	<b>28</b>
<b>Грабовський П. П. Рівні інформаційної компетентності вчителя.....</b>	<b>30</b>
<b>Гризун Л. Е., Копаниця К. В. Особливості організації процесу сприймання студентами навчального матеріалу засобами інформаційних технологій .....</b>	<b>33</b>
<b>Гусельникова С. В. До проблеми особливостей професійної підготовки майбутніх фахівців з міжнародного права в умовах інформаційного суспільства.....</b>	<b>35</b>
<b>Дяченко С. В. Комп'ютерні технології у професійній діяльності психолога .....</b>	<b>38</b>
<b>Жукова В. М. Педагогічні та методичні цілі використання програмних засобів у навчанні .....</b>	<b>40</b>

- підвищення мобільності: дані в електронній формі легко переносити на змінних носіях, відправляти поштою тощо;
- підвищення „керованості” процесом діагностики: автоматизований процес можна змінювати, корегувати відповідно до змінюваних обставин;
- змінення, розробка нових варіантів звітів, діаграм, таблиць тощо;
- гнучкий аналіз даних – по кожному респонденту, по окремих групах, по колективу в цілому.

Аналізуючи викладене вище, робимо *висновок* про те, що автоматизація тестів – один з прикладів використання нових інформаційних технологій, нових підходів до діяльності психолога, що впливає на розвиток і самовдосконалення професійних якостей. Також зауважимо, що подібна робота із програмою Excel не така вже й складна. Її цілком під силу освоїти будь-якому досвідченному користувачеві комп’ютера – не обов’язково бути програмістом. Часто досить надати психологові невелику методичну допомогу і він зможе самостійно використовувати і навіть розробляти власні автоматизовані рішення.

#### *Література*

1. Типатов Н. Excel на службі у психолога (автоматизация психологических тестов) [Электронный ресурс] / Н. Типатов. – Режим доступа : <http://psy.lseptember.ru/>.

УДК [378.091.315.7] : 004

## **ПЕДАГОГІЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЦІЛІ ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРАМНИХ ЗАСОБІВ У НАВЧАННІ**

**Жукова В. М.**

*Луганський національний університет імені Тараса Шевченка*

Одна з причин недостатньо інтенсивного поширення нових інформаційних технологій у навчанні, безумовно, полягає в недостатньому забезпеченні розробками з використання нових інформаційних технологій. Одночасно є потреба в комплексах навчально-методичного й програмного забезпечення, що охоплює не окремі розділи того чи іншого навчального курсу, а весь навчальний курс або навіть сукупність навчальних дисциплін одного напрямку (математичних, філологічних тощо).

Ефективне застосування комп'ютера як засобу навчання неможливо без відповідних програмних засобів (ПЗ). В освіті можна використовувати в якості засобів нових інформаційних технологій як спеціалізовані програмні засоби – програмні засоби навчального призначення, так і „комп'ютерні предметні середовища” (комп'ютерні математичні системи, комп'ютерні системи зі статистики та ін.), які з'являються в останній час.

Програмним засобом навчального призначення є програмний засіб, у якому відбувається предметна галузь, тісно чи іншою мірою реалізується технологія її вивчення, забезпечуються умови для здійснення різних видів навчальної діяльності [1, с. 17].

Комп'ютерним предметним середовищем назовемо програмний засіб, у якому відбувається деяка науково-предметна галузь, реалізується технологія оперування її поняттями й забезпечуються умови для рішення властивих цій галузі предметних завдань. Значення комп'ютерного предметного середовища далеко не вичерпується можливостями використання його з навчальною метою; насамперед воно призначено для дослідницької роботи. Але інтелектуальну потужність подібних програмних засобів зумовлює їхня універсальність, тому, не будучи в чистому вигляді програмним засобом навчального призначення, комп'ютерне предметне середовище цілком може бути використано в такій якості.

Найбільш значущі, з позиції дидактичних принципів, педагогічні й методичні цілі можуть бути досягнуті шляхом застосування програмного засобу ефективніше, ніж за допомогою інших педагогічних технологій, такі як:

- індивідуалізація й диференціація навчального процесу при збереженні його цілісності;
- стимулювання лізивальної активності учнів;
- здійснення самоконтролю й самокорекції;
- здійснення контролю зі зворотним зв'язком, з діагностикою й оцінкою результатів навчальної діяльності;
- вівільнення навчального часу без шкоди якості засвоєння знань за рахунок виконання на ЕОМ трудомістких рутинних операцій, пов'язаних з обчислювальною діяльністю або роботою з великими обсягами інформації;
- посилення усвідомленості навчального процесу, підвищення його інтелектуального й логічного рівня;
- посилення мотивації навчання;

– істотне підвищення пропускної здатності інформаційних каналів навчального процесу (за рахунок здатності комп’ютера до побудови візуальних та інших складних образів);

– внесення в навчальний процес принципово нових пізнавальних засобів: обчислювального експерименту, моделювання та імітації досліджуваних об’єктів і явищ, проведення лабораторних робіт в умовах імітації в комп’ютерній програмі реального досвіду або натурного експерименту, рішення задач за допомогою експертних систем, конструювання алгоритмів і повторення баз знань;

– можливість здійснення творчої дослідницької діяльності, пов’язаної з переробкою й узагальненням великих обсягів інформації.

Таким чином, сформульовані педагогічні та методичні цілі використання програмного засобу в навчанні спрямовані на формування деякого еталона якості розроблювальних програмних засобів. Педагогічна практика використання програмних засобів навчального призначення показує, що найбільш істотними причинами створення низькоякісних (з педагогічної точки зору) програмних засобів і малої ефективності предметних курсів на основі їхнього застосування є, по-перше, часткове або повне ігнорування лідактичних принципів навчання при їхній розробці, по-друге, неправомірний перенос традиційних форм і методів навчання в нову технологію навчання, що використовує комп’ютер, по-третє, недоцільний відбір навчального матеріалу для наповнення програмного засобу предметним змістом. Співвідношення традиційних форм, методів навчання й нових прийомів повинне бути збалансованим.

#### *Література*

1. Роберт И. В. Информационные и коммуникационные технологии в образовании : учеб.-метод. пособие / И. В. Роберт и др. – М. : Дрофа. 2008. – 312 с.
2. Дорошенко Ю. О. Педагогічні аспекти створення і використання електронних засобів навчання : зб. наук. праць [„Проблеми сучасного підручника”] / Ю. О. Дорошенко, В. В. Лапінський, В. М. Мадзігон. – К. : Пед. думка. 2003. – Вип. 4. – С. 70 – 82.

3. Інформатизація середньої освіти: програмні засоби, технології, досвід, перспективи / [за ред. В. М. Мадзігона та Ю. О. Дорошенка]. – К. : Пед. думка, 2003. – 276 с.

УДК 378.011.3-057.21 : 62

**КУРС „КОМП’ЮТЕРИ В ІНЖЕНЕРНИХ ТА НАУКОВИХ РОЗРАХУНКАХ” У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ**

**Жукова В. М., Шишлакова В. М.**

*Луганський національний університет імені Тараса Шевченка*

Сучасність ставить перед науковцем та інженером ряд складних задач, вирішення яких має прикладну значимість і які, в своїй більшості, приводять до необхідності побудови математичної моделі явища. Наприклад, у фізиці чи механіці, побудова математичних моделей для опису різноманітних явищ та вивчення цих моделей з ціллю пояснення старих чи пророкування нових ефектів є традиційним. Для розв’язання таких задач використовуються, як правило, чисельні та асимптотичні методи. Ще 65 років тому, робота в цьому напрямку часто просувалась повільно, оскільки звичайно не вдавалося отримати розв’язок математичних задач, що виникали, і доводилося обмежуватися розглядом спрощених моделей. Але з появою ЕОМ, та використання її при проведенні розрахунків, різко збільшило можливості побудови та вивчення математичних моделей. Сучасні успіхи в розв’язанні таких, наприклад, проблем, як атомні та космічні, навряд чи були б можливими без використання ЕОМ. Курс „Комп’ютери в інженерних та наукових розрахунках” дає уявлення про сучасне програмне забезпечення, в якому реалізовані алгоритми чисельних методів, що використовуються при розв’язанні задач, які постають перед сучасними науковцями та інженерами.

Головною метою курсу „Комп’ютер в інженерних та наукових розрахунках” є отримання знань про існуючі чисельні методи розв’язання прикладних задач та уміння реалізувати їх за допомогою існуючих математичних програмних комплексів.

У наш час існує цілий ряд різних математичних пакетів, що реалізують різноманітні чисельні методи та здатні робити аналітичні математичні перетворення. Найбільш відомими сьогодні є пакети: Mathematica (фірма Wolfram Research), Maple